کوتاه‌تر از گزارش

معمای قیمت ماسک

لیلا شوقی

جامعه

قیمت ماسك نهایتاً ۱۵۰۰ تومان است. این را نه ما که جمشید گلپور، رئیس ستاد مقابله با کرونای وزارت صمت می‌گوید. کسی که این روزها، مسؤول تامین ماسك و نظارت بر قیمت‌هاست. آنچه در بازار می‌بینیم اما خلاف گفته اوست، نه داروخانه‌ها و نه حتی بسیاری از مغازه‌ها، هیچ‌کدام، ماسك ۱۵۰۰تومانی نمی‌فروشند.

قیمت‌ها خیلی بالاتر از اینهاست. حالا حدود دوهفته‌ای می‌شود که ماسك‌زدن، در محیط‌های بسته اجباری شده‌است و دیگر کسب‌وکارها و ادارات به کسانی که ماسك به صورت ندارند، خدمات ارائه نمی‌دهند، اما با قیمت بیشتر از مصوبه‌ای که اعلام شده است، باید چه کار کرد؟

نتایج یك مطالعه در هنگ‌کنگ نشان داده که میزان انتقال ویروس کرونای جدید از طریق قطرات تنفسی یا ذرات هوابرد هنگام استفاده از ماسك‌های پزشکی ۷۵ درصد کاهش می‌یابد. اما قیمت‌های عجیب‌وغریب ماسك در کشورمان سبب شده خیلی‌ها به این توصیه عمل نکنند.

۲۰۰۰ تومان ناقابل

روی پیشخوان مغازه‌اش یك سبد پر از ماسك بسته‌بندی گذاشته است. از قیمت که می‌پرسیم، جواب می‌دهد: «ماسك ۲۰۰۰ تومان است.»

این قیمت ۵۰۰ تومان از مصوبه وزارت صمت گران‌تر است، البته این هزینه برای ماسك‌های سه‌لایه کارگاهی است، وگرنه ماسك‌های صنعتی که او می‌فروشد، باید به قیمت ۱۳۰۰تومان به فروش برسد. این تنها کارشکنی در قیمت فروش ماسك نیست. کارگاهی که خود تولیدکننده است و ماسکش را هم باید به قیمت ۱۵۰۰ تومان به فروش برساند، قیمت ۱۹۰۰تومان را برای فروش مستقیم انتخاب کرده است. کارشکنی‌ای که با ۴۰۰ تومان گران‌تر انجام می‌شود. شرایط اما در داروخانه‌ها بدتر است. هر داروخانه‌ای ماسك را به قیمتی می‌فروشد.

ماسك N۹۵ که در روزهای اول شیوع ویروس نایاب شده بود، حالا با قیمت ۲۵ هزار تومان به فروش می‌رسد. ماسك جراحی یا همان سه‌لایه، دانه‌ای ۲۵۰۰ تومان. البته در هر داروخانه‌ای، بسته به نظر مسؤول داروخانه، یك قیمت برای فروش ماسك، درنظر گرفته می‌شود.

حداکثر ۱۵۰۰ تومان

هفته گذشته، گلپور در گفت‌وگویی که با جام‌جم داشت، گفت: «گران‌ترین ماسك ۱۵۰۰ تومان است و مردم بیشتر از این نباید برای ماسك هزینه کنند.» او البته تاکید کرد که در حوزه اختیاراتشان، یعنی فروشگاه‌های اینترنتی، دستفروشان و مغازه‌داران نظارت دارد و هر که بیش از این میزان گرانفروشی کند، با او برخورد می‌شود، وگرنه برخورد گرانفروشی در داروخانه‌ها به‌عهده سازمان غذا و داروست. بیش از دو هفته از اجباری شدن ماسك گذشته، اما قیمت ماسك در هر فروشگاهی بسته به نظر فروشنده به فروش می‌رسد.

گلپور عنوان کرد که در کشور روزانه ۱۰ تا ۱۱ میلیون ماسك صنعتی و کارگاهی و زیرنظر وزارت صمت تولید می‌شود. به‌جز این اما ۱۸ میلیون ماسك هم وارد شده است. او نیاز روانه کشور را بین ۵ تا ۶ میلیون ماسك متغیر دانست و توضیح داد که کشور با کمبود ماسك مواجه نیست. گفته‌ای که البته محمدرضا شانه‌ساز، رئیس سازمان غذا و دارو هم آن را تایید کرده است و گفته که ماسك موردنیاز برای ماه‌های بعد هم تامین شده‌است. درست است که این روزها، هم وزارت صمت و هم سازمان غذا و دارو که هر دو متولیان تامین ماسك در کشور هستند، از ذخیره خوب ماسك در کشور می‌گویند، اما در شرایطی که استفاده از ماسك اجباری است، این نظارت بر قیمت‌ها و مقابله با متخلفان و گرانفروشان است که وجود ندارد.

درخواست برای افزایش مرخصی مادران شاغل

علیرضا زالی، فرمانده عملیات مدیریت بیماری کرونا در کلانشهر تهران در نامه‌ای خطاب به وزیر بهداشت خواستار افزایش میزان مرخصی مادران باردار، شیرده و مادران شاغل دارای فرزند زیر یك‌سال شده‌است. در نامه آمده؛ تعدادی از مادران باردار، شیرده و شاغل دارای فرزند زیر یك‌سال با پایان مرخصی در آستانه ورود به محل کار خواهند شد، خواهشمند است با توجه به قانون تنظیم جمعیت و خانواده پیشنهاد افزایش میزان مرخصی اقشار ذکر شده در ستاد ملی مطرح شود. / جام‌جم دیلی

مبارزه با کرونا با ۵ دارو

مقابله با کرونا گرچه درهمه حوزه‌ها خاصیت آزمون و خطایی دارد، اما با گذشت زمان لااقل در شیوه‌های درمان دارویی، امیدواری‌هایی به وجود می‌آید. در کشورمان اکنون پنج دارو برای درمان بیماران مبتلا استفاده می‌شود که گرچه هیچ‌یک داروی قطعی کرونا نیست، اما اثرات مطلوبی داشته‌اند. دیروز نیز با تایید سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت، رمدسیویر به فهرست دارویی کشور اضافه شد. / جام‌جم دیلی

تئوری ایمنی دسته جمعی می‌گوید اگر دوسوم جمعیت یک جامعه به یک بیماری مبتلا شوند این حجم گسترده ابتلا منجر به ایمنی گروهی می‌شود

عکس: چاوش هماوندی جام‌جم

رئیس‌جمهور می‌گوید ۲۵ میلیون ایرانی کرونا گرفته‌اند و ۳۵ میلیون نفر باید منتظر ابتلا باشند

سیاست ایمنی جمعی

مریم خباز

جامعه

اگر تا به حال کرونا نگرفته‌اید و اگر همچنان با وسواس نکات بهداشتی را رعایت می‌کنید که مبتلا نشوید، حتما یکی از آن ۳۵ میلیون نفری هستید که رئیس جمهور دیروز در جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا درباره‌شان حرف زد. اگر هم کرونا گرفته‌اید و حالا حالتان خوب است یا جزو امواتی هستید که دیگر نمی‌توانید این گزارش را بخوانید این بار حتما یکی از ۲۵ میلیون نفری هستید که در کلام رئیس جمهور قرار گرفته‌اید. حرف‌های روز گذشته حسن روحانی عجیب بود و تازه، یکسری اطلاعات و آمار بود که برای نخستین بار اعلام می‌شد، یکسری تناقضات و ابهامات نیز داشت که جای سؤال بود، پیامی هم در دلش مستتر بود که می‌شد به شکل‌های مختلف تعبیرش کرد، حتی به بدترین شکل‌های ممکن. روی هم این حرف‌ها آیینه تمام‌نمای سیاست دولت بود و شاقولی که از امروز به بعد می‌شود سیاست‌ها و عملکرد کرونایی دولت را تحلیل کرد، سیاست‌هایی که به نظر می‌رسد به جای مهار کرونا، به دنبال توقف این ویروس با شیوه تایید نشده‌ای به نام ایمنی دسته جمعی است.

دیروز استاد رئیس‌جمهور به گزارش وزارت بهداشت و تخمین‌های وزارتخانه بود. وزارت بهداشت تخمین زده که از اسفند پارسال تاکنون، ۲۵ میلیون ایرانی به ویروس مبتلا شده‌اند و از کرونا عبور کرده‌اند، اما ۳۰ تا ۳۵ میلیون نفر باقیمانده در معرض ابتلا در ماه‌های آینده هستند. صرف‌نظر از این که این پیش‌بینی تا چه اندازه هولناك است و همه ما را که تاکنون مبتلا نشده‌ایم شامل می‌شود، چند ایراد هم دارد.

این دو عدد را که با هم جمع بزنیم البته جمعیت ایران ۵۵ تا ۶۰ میلیون نفر می‌شود درحالی که جمعیت کنونی کشور بیش از ۸۳ میلیون نفر است. این که چرا رئیس‌جمهور بیش از ۲۰ میلیون نفر را در تحلیل‌هایش نادیده گرفته در واقع نخستین اشکال و شاید ابهام و تناقضی باشد که درگفته‌های روز گذشته‌اش به چشم می‌خورد. البته اگر از منظر تئوری ایمنی دسته جمعی به موضوع نگاه کنیم این آمار قابل فهم‌تر است، زیرا این تئوری می‌گوید اگر دوسوم جمعیت یك جامعه به یك بیماری مبتلا شوند این حجم گسترده ابتلا منجر به ایمنی گروهی در مقابل آن بیماری می‌شود. جالب این که رئیس‌جمهور دیروز خواسته یا ناخواسته، عمدا یا سهوا به ایمنی جمعی اشاره کرد و این‌طور استدلال کرد که چون هنوز دارو و واکسن قطعی نداریم و به ایمنی جمعی نیز نرسیده‌ایم راهی جز دست به دست هم دادن و قطع زنجیره ابتلا به کرونا نداریم.

ایمنی جمعی مردود است

در ماجرای کرونا سیاست‌های کشورمان طوری چیده شد که زیر بار چند موضوع نرفت، یکی اعمال قرنطینه و حتی حرف زدن درباره‌اش و دیگری نشان دادن تمایل به ایمنی جمعی حتی اگر نسبت به آن اعتقاد قلبی وجود دارد.

علت اولی احتمالا جلوگیری از تشدید مشکلات اقتصادی و در نتیجه افزایش نارضایتی‌های اجتماعی است و دلیل دوم شاید موضعگیری‌های تند سازمان جهانی بهداشت درباره ایمنی جمعی که با پژوهش‌های مختلف در کشورهای پیشرفته دنیا تقویت می‌شد.

ایمنی جمعی به وضعیتی گفته می‌شود که تعداد زیادی از افراد جامعه به یك بیماری مبتلا شوند و بدنشان آنتی‌بادی آن بیماری را بسازد و به دنبال این مقاومتِ طبیعی، گسترش بیماری متوقف شود. از همان ابتدای شیوع جهانی کرونا البته سازمان جهانی بهداشت هشدار داد که سیاست ایجاد ایمنی جمعی در وضعیتی که کرونا نه دارو و نه واکسن دارد، خطرناك است. مایکل رایان، مدیر اجرای امور اضطراری سازمان جهانی بهداشت نیز ضمن انتقاد به طرفداران ایمنی جمعی، تاکید کرد که انسان‌ها گله نیستند و نباید در مواجهه با بیماری عفونی خطرناکی مثل کرونا، معادلاتی را طراحی کرد که لازمه‌اش محاسبات بی‌رحمانه‌ای است که مردم، زندگی و رنج انسان‌ها در آن جایی ندارد.

از بحث احساسی ماجرا نیز که بگذریم حقایق موجود که مبتنی بر آخرین یافته‌های کارشناسان بهداشت جهانی است، نشان می‌دهد فقط خون تعداد کمی از بهبودیافتگان حاوی آنتی‌بادی مقاوم در برابر کروناست که یك معنی بیشتر ندارد: رسیدن جامعه به ایمنی جمعی خیالی خام بیش نیست.

پژوهشی که در اسپانیا نیز انجام شده، نشان داده که فقط ۵ درصد از بیش از ۶۰ هزار اسپانیایی مورد مطالعه، پادتن‌های ضدکرونا را در خونشان داشتند که در واقع در نوع خود یك اتمام حجت است.

آنهایی که بستری شدند و نشدند

حرف‌های دیروز رئیس‌جمهور در ستاد ملی مبارزه با کرونا می‌طلبید که مدام جمع و ضرب و تقسیم کنیم. او دیروز از یك هزار، یك ۵۰۰، یك ۳۵۰ و یك ۱۵۰ سخن گفت که محاسبه آنها نتایج عجیب و پر ابهامی دربرداشت.

او ضمن این که می‌گفت باید احتمال دهیم ۳۰ تا ۳۵ میلیون ایرانی از این به بعد در معرض ابتلا به کرونا هستند، به تشریح گزارش وزارت بهداشت پرداخت و گفت از هر هزار نفری که به این ویروس مبتلا می‌شوند ۵۰۰ نفر آنها علامتی ندارند، حدود ۳۵۰ نفر نیز علائم خفیف دارند و کارشان به بستری نمی‌رسد، اما ۱۵۰ نفر از هر هزار نفر باید بستری شوند.

روحانی این عددها را قطار کرد تا به این نتیجه برسد که در ماه‌های آینده احتمالا با یك ابتلای میلیونی که هزاران نفر نیاز به بستری دارند روبه‌رو خواهیم بود که باید برایش آماده شویم و اسمش را نیز گذاشت تاب‌آوری ملی.

اما اگر از قطار آمارهای رئیس‌جمهور پیاده شویم و این چند عدد را با دقت برانداز کنیم به حقایق ناخوشایندی می‌رسیم. رئیس‌جمهور پیشتر گفته بود حدود ۲۵ میلیون ایرانی تا به‌حال به کرونا مبتلا شده‌اند، سپس افزود که از هر هزار نفر، ۱۵۰ نفر به بستری نیازمند می‌شوند که درواقع به لحاظ عددی می‌شود ۱۵درصد از ۲۵ میلیون نفر. این عدد معادل سه‌میلیون و ۷۵۰ هزار نفر است که طبق گفته‌های رئیس‌جمهور باید تا امروز بستری شده‌باشند اما باز طبق گفته‌های حسن روحانی تا امروز فقط حدود ۲۰۰ هزار نفر بستری شده‌اند.

درواقع با حساب‌وکتاب آمارهای اعلامی از سوی رئیس‌جمهور به اختلافات فاحشی برمی‌خوریم که با هیچ منطقی قابل رفع و رجوع نیست. مهم‌ترین‌اش نیز تفاوت چشمگیر میان کسانی است که باید تا به‌حال بستری می‌شده‌اند و تعداد کسانی که بستری شده‌اند. اگر همه تخمین‌های وزارت بهداشت را که در کلام دیروز حسن روحانی بازتاب یافت، دقیق بدانیم سوال ما این است که چرا از سه‌میلیون و ۷۵۰ هزار نفری که باید بستری می‌شده‌اند فقط ۲۰۰ هزار نفر راهی بیمارستان‌ها شده‌اند و بقیه با آن حال بد و توان پخش بیماری کجا رفته و چه اندازه به گسترش کرونا دامن زده‌اند؟

رتبه صدم

رتبه صدم در هیچ مسابقه‌ای خوب نیست، حتی میان کشورهایی که تا به‌حال برای مقابله با کرونا تلاش کرده و دست به غربالگری زده‌اند نیز رتبه صدم تقریبا هیچ حرفی برای گفتن ندارد. اما این جایگاه فعلا متعلق به ماست چراکه تعداد تست‌هایی که تا به‌حال در ایران انجام شده در مقایسه با جمعیت کشورمان فعلا رتبه‌ای بهتر از صد را از آنِ ما نکرده است.

طبق اعلام وزارت بهداشت تا امروز بیش از دومیلیون تست کرونا در کشورمان انجام شده که بیش از ۲۷۱ هزار مورد آن ابتلای قطعی به کرونا را نشان داده که تقریبا انجام ۲۵ هزار تست به ازای هر یك میلیون نفر را تایید می‌کند. این در حالی است که آمریکا به‌عنوان رتبه نخست از باب تعداد ابتلا، با ۱۴۰ هزار تست به ازای یك میلیون نفر در رتبه اول جدول تست کرونای جهان نیز قرار دارد و ما تنها با دومیلیون تست پس از کشورهای گابن، سن‌مارتین، لبنان، قرقیزستان، پاناما، آندورا، برونئی و جیبوتی قرار داریم.

روحانی: از هر هزار نفری که به ویروس کرونا مبتلا می‌شوند ۵۰۰ نفر علامتی ندارند، حدود ۳۵۰ نفر علائم خفیف دارند و کارشان به بستری نمی‌رسد اما ۱۵۰ نفر از هر هزار نفر باید بستری شوند

اگر همه تخمین‌های وزارت بهداشت را که در کلام دیروز حسن روحانی بازتاب یافت، دقیق بدانیم سوال ما این است که چرا از ۳ میلیون و ۷۵۰ هزار نفری که باید بستری می‌شده‌اند فقط ۲۰۰ هزار نفر راهی بیمارستان‌ها شده‌اند و بقیه با آن حال بد و توان پخش بیماری کجا رفته‌اند و چه اندازه به گسترش کرونا دامن زده‌اند؟

۲۵ میلیون ابتلا!

اگر ابتلای ۲۵ میلیون ایرانی به کرونا ظرف حدود ۱۵۰ روز از ورود کرونا به کشور صحت داشته باشد بی‌خود نیست مردم را نگران کرده. افراد زیادی دیروز پس از سخنان رئیس‌جمهور در فضای مجازی واکنش نشان دادند و از خود و دیگران پرسیدند چطور می‌شود تا امروز ۲۵ میلیون نفر کرونا گرفته باشند اما آمارهای رسمی تنها ابتلای ۲۷۱ هزار و ۶۰۶ (تا ظهر دیروز) را تایید کند!

توضیح ماجرا کمی سخت است اما به‌هرحال مصطفی قانعی، دبیر کمیته علمی ستاد کرونا دیروز سعی کرد افکارعمومی را با توضیحاتش قانع کند. او گفت این ابتلای ۲۵ میلیون نفری در کشور نشان‌دهنده افرادی است که با بیماری کووید-۱۹ مواجهه داشته‌اند. او اضافه کرد: ما کیتی به‌نام کیت الایزا داریم که IGG و ایمونوگلوبولین M را اندازه‌گیری می‌کند. تست الایزا نشان می‌دهد که فرد در گذشته به کرونا مبتلا شده، بهبودیافته و درحال‌حاضر پادتن در بدنش موجود است، اما به‌هیچ‌وجه به این معنا نیست که این فرد اکنون بیمار است.

قانعی می‌گوید وقتی تست الایزا را در جمعیت برده و یك جمعیت را با آن مورد تست قرار می‌دهند، به این نتیجه می‌رسد که چقدر از مردم به بیماری مبتلا شده‌اند و پادتن در بدن‌شان موجود است. از طرفی باید توجه کرد که بالای ۹۰ درصد کسانی که به کرونا مبتلا می‌شوند، آن‌قدر خفیف است که حتی به پزشك مراجعه نمی‌کنند. این ۹۰ درصد همان گروهی هستند که فقط از طریق تست الایزا یا پادتن می‌توانیم متوجه ابتلایشان شویم.

بنابراین زمانی که وزارت بهداشت اعلام می‌کند ۲۵ میلیون نفر یا نزدیك به ۲۰ درصد جمعیت ایران به کرونا مبتلا شده‌اند، به معنای همان گروه مبتلای خفیف است که مشکلی نداشتند تا بخواهند به پزشك مراجعه کنند. البته قانعی توضیح نداد این افراد بی‌علامت و کم‌علامت که بسیار خطرناك‌تر از مبتلایان علامت‌دار هستند تا امروز چند نفر را مبتلا کرده‌اند. اما شاید توضیحات او دلیل خوبی برای فهمیدن چرایی ابتلای ۳۵ میلیون نفر دیگر به کرونا در ماه‌های پیش رو باشد.

نظر موافق: خبر مسرت‌بخش ایمنی جمعی

دکتر مسعود مردانی / عضو کمیته کشوری مبارزه با کرونا

۸۰ تا ۸۵ درصد موارد مبتلا شده به کووید-۱۹ بدون علامت هستند یا علائم خفیفی دارند، بر این اساس ممکن است تعداد زیادی از هموطنان ما در پنج‌ماه گذشته کرونا گرفته باشند، اما خودشان متوجه این موضوع نشده و اگر ما این افراد را نیز در نظر بگیریم به رقم ۲۵ میلیون مبتلا به کرونا در کشورمان در ماه‌های گذشته یا حتی ارقام بالاتری در این زمینه می‌رسیم. این همان چیزی است که متخصصان از آن به عنوان ایمنی جمعی یاد می‌کنند و بنابراین می‌توان اعلام ابتلای ۲۵ میلیون نفر یا حتی تعداد بیشتری از مردم به کرونا را خبر مسرت‌بخشی دانست؛ زیرا عده زیادی از مردم بدون علامت به این بیماری دچار شده‌اند و در ادامه این امید وجود دارد که به ایمنی جمعی در برابر این بیماری برسیم.

باید توجه داشت که بسیاری از بیماری‌های ویروسی از جمله کووید-۱۹ دارای ایمنی جمعی هستند، البته ممکن است برخی متخصصان این نظریه را با آوردن نمونه‌هایی از ابتلای مجدد به کرونا در نقاط مختلف جهان رد کنند، اما با قاطعیت می‌توان گفت احتمال ابتلای دوباره بهبودیافتگان به کرونا بسیار اندک است و نباید این موارد استثنایی را در آمار کلی این بیماری به حساب آورد.

البته مردم ما توجه داشته باشند که دولت هیچ‌گاه به دنبال اتخاذ سیاست ایمنی جمعی نبوده و آنچه دیروز رئیس‌جهمور بیان کرد نیز براساس مشاهداتی است که کارشناسان معاونت تحقیقات وزارت بهداشت با استفاده از روش‌های اپیدمیولوژیک به دست آورده‌اند. یعنی ما منتظر این نمانده‌ایم که حتما ۳۰ تا ۳۵ میلیون نفر دیگر از هموطنان دچار این بیماری شوند تا ایمنی جمعی حاصل شود، اما به هر حال این میزان همچنان در معرض ابتلا به بیماری هستند و ما باید طوری برنامه‌ریزی کنیم که ابتلای این تعداد دیگر از مردم به کرونا باعث فلج‌شدن نظام درمانی کشور نشود و تعداد هرچه کمتری از هموطنان در ماه‌های آینده جان خود را در اثر ابتلا به کرونا از دست بدهند.

در شرایط کنونی مشارکت عمومی شهروندان در مقابله با بیماری کرونا با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و پرهیز از تجمعات و سفرهای غیرضروری می‌تواند هزینه‌های سنگین کرونا بر نظام سلامت را کاهش دهد و کادر درمان را برای مبارزه با این بیماری آماده‌تر کند. البته دولت نیز در این وضعیت باید حداقل به صورت موقت محدودیت‌های اجتماعی مربوط به کرونا را بیشتر کند که از جمله مهم‌ترین آنها توجه هرچه بیشتر به دورکاری کارمندان در ادارات دولتی و شرکت‌های خصوصی است که می‌تواند تاثیر مهمی در افت آمار فوتی‌های روزانه این بیماری بگذارد.

نظر مخالف: خطر جمعی، ایمنی جمعی

دکتر مینو محرز / عضو کمیته مبارزه با بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت

در شرایطی که تحقیقات اخیر متخصصان بهداشتی در سراسر جهان ثابت کرده است ایمنی ایجادشده در بدن مبتلایان به کرونا بعد از مدتی از بین می‌رود، به هیچ‌وجه نباید نسبت به ایمنی جمعی خوشبین باشیم. چراکه پس از گذشت بیش از شش ماه از آغاز همه‌گیری کرونا در جهان نمونه‌هایی از ابتلای مجدد به این بیماری در کشورمان و دیگر نقاط جهان مشاهده شده است و بسیاری از محققان بر این عقیده‌اند که آنتی‌بادی ایجادشده در بدن بهبودیافتگان بیشتر از سه تا شش ماه دوام نمی‌آورد.

از سویی دیگر، سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده است که راهبرد رسیدن به ایمنی جمعی تا قبل از رسیدن به واکسن کرونا خطرناک است. همچنین هنوز معلوم نیست که حتی واکسن‌های ساخته‌شده برای کرونا نیز بتواند ایمنی صد در صد و طولانی‌مدت در بدن افراد ایجاد کند و ما ممکن است برای کرونا نیز مثل آنفلوآنزا شاهد ساخته شدن واکسن‌هایی باشیم که نیاز به تجدید سالانه آنها وجود دارد. بنابراین تا زمانی که هنوز این ابهامات درباره کووید-۱۹ وجود دارد، اساسا دنبال کردن سیاست ایمنی جمعی نمی‌تواند راهکار مناسبی برای مقابله با این بیماری باشد و اگر یک کشور بخواهد این سیاست را دنبال کند، قطعا خسارت‌های جبران‌ناپذیری بر نظام سلامت آن کشور وارد خواهد شد.

البته ما تاکنون این سیاست را در کشورمان دنبال نکرده‌ایم و در جلسات کمیته‌های علمی مبارزه با بیماری کرونا همچنان بر بحث پیشگیری تاکید می‌شود. اما با وجود همین تاکیدات، همین الان در کشورمان شاهد ابتلای بخش زیادی از کادر درمان به کرونا هستیم و دیگر افراد نیز در اثر مبارزه با این بیماری خسته و فرسوده شده‌اند.

دیروز همچنین رئیس‌جمهور در میان صحبت‌های خود عنوان کرد که براساس گزارش معاونت تحقیقات وزارت بهداشت، حدود ۲۵ میلیون نفر از جمعیت کشور به کرونا مبتلا شده‌اند. همچنین براساس مطالعات قبلی درباره کووید-۱۹ حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد از دچارشدگان به این بیماری ممکن است نیاز به بستری پیدا کنند، براین اساس با توجه به آمار معاونت تحقیقات وزارت بهداشت می‌توان تخمین زد حدود سه میلیون و ۵۰۰ هزار تا پنج‌میلیون نفر در کشورمان با علامت به کرونا مبتلا شده‌اند، این در حالی است که آمار مجموع مبتلایان قطعی تشخیص داده شده در کشورمان حدود ۲۷۲ هزار نفر بوده است. یعنی ممکن است چند میلیون نفر در کشورمان با علامت به کرونا مبتلا شده باشند، اما چون بیشتر این افراد برای تست‌گیری کرونا مراجعه نکرده‌اند، ابتلای بیشترشان به این بیماری تشخیص داده نشده است.